



Nadzór rynku

Kosmetyki: produkty ochrony przeciwśłonecznej

Sprawozdanie końcowe

JACOP 2025

SPIS TREŚCI

LISTA SKRÓTÓW 4

Część 1

WYNIKI BADAŃ I ZALECENIA 5

STRESZCZENIE 6

Przedmiot działania 6

Wyniki i wnioski 6

PRZEGLĄD DZIAŁANIA 7

Organy nadzoru rynku uczestniczące w projekcie 7

Zakres przedmiotu badań 7

Kryteria testowania 7

POBIERANIE PRÓBEK I BADANIA 8

Przegląd produktów objętych próbą 8

Proces badań 9

WYNIKI BADAŃ 9

Przegląd głównych ustaleń 9

Wyniki 9

OCENA RYZYKA I ŚRODKI 10

Ocena ryzyka 10

Środki 11

WNIOSKI I ZALECENIA 11

Wnioski 11

Zalecenia i komunikaty dla interesariuszy 11

Część 2**CZYM JEST JACOP? 14****JACOP 2025 OBEJMUJE 11 DZIAŁAŃ POŚWIĘCONYCH
POJEDYNCZYM PRODUKTOM Z 9 SEKTORÓW 15**

Zadania i obowiązki	16
Plan pracy i harmonogram	17
Fazy projektu	17
Procedura	18
Zasoby komunikacyjne	19
Kanały komunikacji	19

LISTA SKRÓTÓW

EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EN	Norma europejska
UE	Unia Europejska
HDRS	Hybrydowa spektroskopia rozproszonego odbicia
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
JACOP	Wspólne Działania na rzecz Zgodności Produktów
ONR	Organ nadzoru rynku
DPPP	Działanie poświęcone pojedynczemu produktowi
SPF	Współczynnik ochrony przeciwsłonecznej
UVA	Promieniowanie ultrafioletowe A
UVB	Promieniowanie ultrafioletowe B

Część 1

WYNIKI BADAŃ I ZALECENIA

STRESZCZENIE

PRZEDMIOT DZIAŁANIA

To działanie poświęcone pojedynczemu produktowi (DPPP 4) koncentrowało się na ocenie zgodności produktów ochrony przeciwsłonecznej dostępnych na rynku UE/EOG, dla których producent zadeklarował określony współczynnik ochrony przeciwsłonecznej (SPF) i stopień ochrony przed promieniowaniem UVA. Zestaw próbek składał się z produktów ochrony przeciwsłonecznej przeznaczonych do ochrony skóry przed promieniowaniem UV, ze szczególnym uwzględnieniem kategorii wysokiej (SPF 30-50) i bardzo wysokiej (SPF 50+) ochrony.

Każda próbka została zbadana pod kątem zgodności z trzema oficjalnymi normami:

- Norma EN ISO 24443:2021 dotycząca ochrony przed promieniowaniem UVA,

- Norma EN ISO 24444:2020 dotycząca oznaczania współczynnika SPF (UVB) metodą *in vivo*,
- Norma EN ISO 23675:2024 dotycząca oznaczania SPF (UVB) metodą *in vitro*.

Jednym z celów DPPP 4 było umożliwienie bezpośredniego porównania ugruntowanej metody oznaczania SPF *in vivo* z niedawno opublikowaną metodą *in vitro* w celu oceny stopnia ich korelacji oraz wsparcia stosowania wiarygodnych metod badawczych, które nie narażają ludzi na ekspozycję.

WYNIKI I WNIOSKI

Testy wykazały brak zgodności w zakresie skuteczności ochrony SPF.¹ Wyniki te oparto na badaniach *in vivo* oraz/lub *in vitro*, w których stwierdzono wartości SPF niższe od zadeklarowanych na opakowaniach produktów. Stwierdzono również niezgodności z unijnymi wymogami dotyczącymi ochrony przed promieniowaniem UVA, zgodnie z którymi poziom tej ochrony powinien wynosić co najmniej jedną trzecią deklarowanej wartości SPF, a także nieprawidłowości w zakresie oznakowania i ostrzeżeń.

W ramach DPPP 4 przetestowano 74 produkty, spośród których 33 (45%) zostały ocenione przez ONR jako niezgodne z wymaganiami dotyczącymi ochrony przed promieniowaniem UV (SPF i/lub UVA). Wyniki te należy interpretować w kontekście podejścia do pobierania próbek, które łączyło ukierunkowany dobór

próbek oparty na ocenie ryzyka z pobieraniem próbek bez ukierunkowania. **Z tego względu nie są one reprezentatywne dla całego rynku produktów przeciwsłonecznych.**

Ocena ryzyka potwierdziła, że wprowadzające w błąd informacje o ochronie SPF i UVA mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia, ponieważ konsumenci mogą być narażeni na wyższe poziomy promieniowania UV niż oczekiwano. Działania podjęte przez ONR w następstwie badań obejmowały wycofanie produktów z rynku, zakazy ich sprzedaży, zniszczenie produktów, wycofanie ich od konsumentów oraz inne środki naprawcze proporcjonalne do zidentyfikowanego ryzyka.

Zaobserwowano wysoką zgodność wyników badań SPF wykonanych metodą *in vivo* oraz *in vitro*.

¹ Ocena aspektów ochrony SPF i UVA w ramach tego działania opiera się na zaleceniu Komisji 2006/647/WE, które nie jest prawnie wiążące. W związku z tym wszelkie odchylenia między wynikami testów a kryteriami określonymi w tym zaleceniu będą w niniejszym sprawozdaniu określane jako „uchybienia”. Natomiast termin „niezgodność” odnosi się do przypadków, w których stwierdzono, że oceniany produkt kosmetyczny nie spełnia prawnie wiążących wymogów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1223/2009 dotyczącym produktów kosmetycznych lub rozporządzeniu (UE) nr 655/2013 dotyczącym oświadczeń stosowanych dla produktów kosmetycznych.

PRZEGLĄD DZIAŁANIA

ORGANY NADZORU RYNKU UCZESTNICZĄCE W PROJEKCIE

W tym działaniu uczestniczyło łącznie 11 ONR, które brały udział zarówno w pełnym zakresie badań, jak i w przeprowadzaniu samych testów. **Tabela 2** przedstawia przegląd uczestniczących ONR.

ZAKRES PRZEDMIOTU BADAŃ

W ramach działania prowadzono badania produktów ochrony przeciwsłonecznej przeznaczonych do ochrony skóry przed promieniowaniem UV, zgodnie z rozporządzeniem UE nr 1223/2009 w sprawie kosmetyków,² rozporządzeniem 655/2013 w sprawie oświadczeń dotyczących kosmetyków³ i zaleceniem Komisji 2006/647/WE w sprawie skuteczności i oświadczeń dotyczących filtrów przeciwsłonecznych,⁴ które definiuje kategorie ochrony (**Tabela 1**).⁵

Zakres działania objął:

- **Podstawowy:** Produkty ochrony przeciwsłonecznej przeznaczone do stosowania podczas przebywania na słońcu, zapewniające wysoki lub bardzo wysoki poziom ochrony (SPF 30–50 oraz SPF 50+);
- **Dodatkowy:** Kremy na dzień (nawilżające) z deklarowanym współczynnikiem ochrony przeciwsłonecznej (SPF 30, 50 lub 50+).

Tabela 1: Kategorie ochrony (zalecenie Komisji 2006/647/WE)

Kategoria podana na etykiecie	Współczynnik ochrony przeciwsłonecznej podany na etykiecie	Zmierzony współczynnik ochrony przeciwsłonecznej
Niska ochrona	6	6–9,9
	10	10–14,9
Średnia ochrona	15	15–19,9
	20	20–24,9
	25	25–29,9
Wysoka ochrona	30	30–49,9
	50	50–59,9
Bardzo wysoka ochrona	50+	≥ 60

KRYTERIA TESTOWANIA

Promieniowanie ultrafioletowe emitowane przez Słońce obejmuje zakres UVB (o krótszej długości fali) i UVA (o dłuższej długości fali). Promieniowanie UVB jest głównym czynnikiem odpowiedzialnym za oparzenia słoneczne oraz jednym z kluczowych czynników ryzyka raka skóry,

podczas gdy promieniowanie UVA przyczynia się zarówno do ryzyka nowotworów skóry i występowania rumienia (zaczerwienienia skóry), jak i do przedwczesnego starzenia się skóry.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych.

³ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 655/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. ustanawiające wspólne kryteria uzasadniania oświadczeń stosowanych w odniesieniu do produktów kosmetycznych.

⁴ Zalecenie Komisji z dnia 22 września 2006 r. w sprawie skuteczności produktów do ochrony przeciwsłonecznej oraz oświadczeń dotyczących tych produktów (2006/647/WE)

⁵ Ocena aspektów związanych z SPF w ramach niniejszego działania opiera się na zaleceniu Komisji 2006/647/WE, które nie ma charakteru prawnie wiążącego. Środki egzekwowania prawa stosowane przez państwa członkowskie opierają się jednak na prawnie wiążących przepisach rozporządzenia w sprawie oświadczeń dotyczących produktów kosmetycznych (UE) nr 655/2013

Produkty oceniano pod kątem ochrony przed promieniowaniem UVA, zgodnie z normą EN ISO 24443:2021, przy użyciu metody *in vitro*, oraz współczynnika SPF, który oznaczano przy użyciu dwóch sprawdzonych metod: EN ISO 24444:2020 (*in vivo*) oraz EN ISO 23675:2024 (*in vitro*). Kluczowym celem DPPP 4 było umożliwienie porównania oznaczania SPF metodą *in vivo* oraz *in vitro*. Chociaż działanie to koncentrowało się na porównaniu obu metod, należy

zauważyć, że ramy UE uwzględniają również hybrydową metodę spektroskopii rozproszonego odbicia (HDRS, EN ISO 23698:2024) jako kolejną zwalidowaną opcję.

Ponadto skontrolowano oznaczenia i obowiązkowe ostrzeżenia na opakowaniach pod kątem zgodności z przepisami UE, korzystając ze wspólnej listy kontrolnej stosowanej przez wszystkie uczestniczące organy nadzoru rynku.

POBIERANIE PRÓBEK I BADANIA

PRZEGLĄD PRODUKTÓW OBJĘTYCH PRÓBĄ

ONR najczęściej stosowały podejście oparte na doborze próby według kryteriów ryzyka, ustalając priorytety dla produktów na podstawie jednego lub kilku wskaźników ryzyka, takich jak prawdopodobieństwo wystąpienia niezgodności lub ich potencjalne skutki, a także nowość produktów i ich powszechna dostępność na rynku.⁶

Zebrano łącznie 74 próbki, z czego 66 produktów (89%) pochodziło ze sklepów stacjonarnych, a 8 produktów (11%) ze sprzedaży internetowej.

Próba obejmowała produkty różnego rodzaju, m.in. kremy, balsamy, spraye i sztyfty. Większość produktów zapewniała wysoki lub bardzo wysoki poziom ochrony (49 produktów o wysokim poziomie, 24 o bardzo wysokim poziomie, 1 o średnim poziomie) i zawierała filtry UV pochodzenia organicznego, mineralnego lub mieszanego.

Tabela 2: Dystrybucja próbek według ONR i rodzaju produktu (n=74)

Kraj	Organ Nadzoru Rynku	Liczba próbek
Austria	Austriacka Agencja Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności w imieniu Federalnego Ministerstwa Pracy, Spraw Społecznych, Zdrowia, Opieki i Ochrony Konsumentów	8
Finlandia	Fińska Agencja ds. Bezpieczeństwa i Chemikaliów	5
Niemcy	Państwowy Instytut Analiz Chemicznych i Diagnostyki Weterynaryjnej w Karlsruhe	10
Łotwa	Inspektorat Zdrowia	6
Litwa	Państwowy Urząd Ochrony Praw Konsumenta	6
Luksemburg	Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej (M3S) (Dyrekcja ds. Zdrowia – Wydział Farmacji i Leków)	6
Malta	Maltański Urząd ds. Konkurencji i Konsumentów	6
Polska	Państwowa Inspekcja Sanitarna – Główny Inspektorat Sanitarny	6
Portugalia	Krajowa Agencja ds. Bezpieczeństwa Leków i Produktów Zdrowotnych	9
Rumunia	Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego	8
Szwecja	Szwedzka Agencja Produktów Medycznych	4

⁶ Niektóre ONR wskazały, że wyniki z poprzednich lat, w tym wyniki badań przesiewowych *in silico* lub narzędzi modelowania, mogą stanowić podstawę do ustalenia priorytetów w zakresie ryzyka.

PROCES BADAŃ

Próbki zostały pobrane niezależnie przez każdy z uczestniczących ONR w okresie od sierpnia do września 2025 r. i przekazane do laboratorium w celu przeprowadzenia badań.

Testy trwały od października 2025 r. do marca 2026 r. Każda próbka została zbadana pod kątem zgodności z trzema oficjalnymi normami. Nie udało się przetestować dwóch produktów w postaci sztyftu lub balsamu do ust w zakresie ochrony SPF przy użyciu metody *in vitro*

ze względu na ograniczenia związane z aplikacją. Dla każdej metody sporządzono odrębne raporty z badań, a ich wyniki zostały przeanalizowane przez ONR w celu identyfikacji przypadków niezgodności, oceny poziomu ryzyka oraz określenia odpowiednich działań następczych. Wyniki oraz porównanie metod oznaczania SPF omówiono następnie podczas specjalnego spotkania laboratoryjnego, które odbyło się w marcu 2026 r. i w którym uczestniczyli przedstawiciele ONR, laboratoriów oraz ekspert techniczny.

WYNIKI BADAŃ

PRZEGLĄD GŁÓWNYCH USTALEŃ

Na podstawie wyników poszczególnych testów i obowiązujących przepisów ONR dokonały oceny każdego produktu w celu zidentyfikowania przypadków uchybień.

Ogółem 33 spośród 74 ocenionych produktów (45%) zostały uznane przez ONR za niespełniające wymagań dotyczących ochrony przed promieniowaniem UV (SPF i/lub UVA). W związku z tym osoba odpowiedzialna oraz, w stosownych przypadkach, inne właściwe krajowe podmioty gospodarcze podjęły odpowiednie działania następcze. Wyniki w dużej mierze odzwierciedlają ukierunkowany charakter strategii pobierania próbek, która opierała się na ocenie ryzyka i zakładała wybór do badań produktów potencjalnie niespełniających

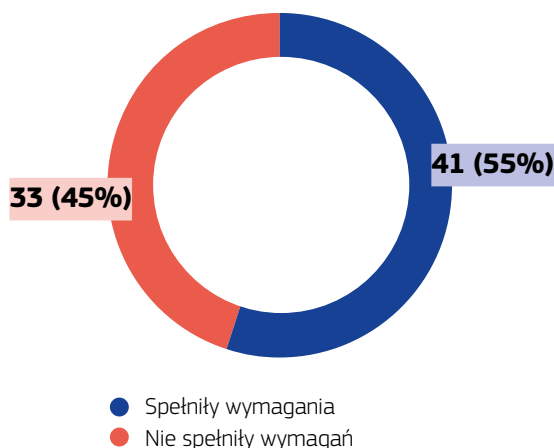
wymagań. Wyników tych nie należy traktować jako reprezentatywnych dla całego rynku produktów ochrony przeciwsłonecznej.

Przy ocenie przypadków granicznych uwzględniono przedziały ufności, a podczas spotkania laboratoryjnego podkreślono, że w sytuacjach, w których różne zatwierdzone metody lub dodatkowe dowody dostarczone przez podmioty gospodarcze (osoby odpowiedzialne) dawały rozbieżne wyniki, konieczna była indywidualna ocena.

WYNIKI

Rysunek 1 przedstawia wyniki laboratoryjnych badań skuteczności dotyczących współczynnika SPF oraz ochrony przed promieniowaniem UVA, ilustrując odsetek wyników zgodnych z normami oraz uchybień/braku zgodności z normami w odniesieniu do zmierzonych wartości i deklaracji podanych na etykiecie. ONR uwzględniły w swoich ocenach niepewność pomiarów statystycznych.

Rysunek 1:
Produkty spełniające lub niespełniające
wymagań dotyczących ochrony przed
promieniowaniem UV (SPF/UVA) w
odniesieniu do oświadczeń podanych na
etykietach (n=74)

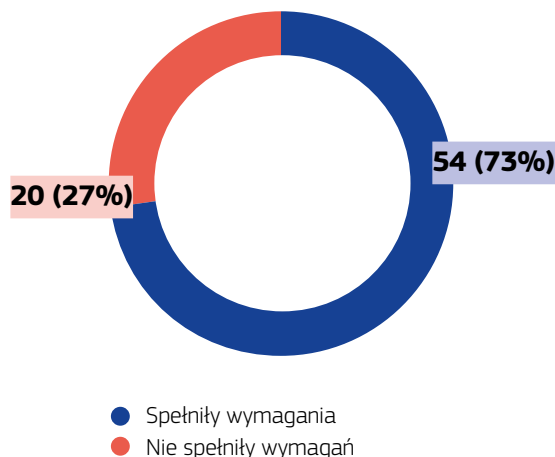


Rysunek 2 przedstawia wyniki kontroli oznaczeń oraz obowiązkowych ostrzeżeń i środków ostrożności umieszczonych na etykietach opakowań, zgodnie z wymogami rozporządzenia UE w sprawie produktów kosmetycznych oraz zalecenia Komisji w sprawie skuteczności i oświadczeń dotyczących produktów ochrony przeciwsłonecznej.

Stwierdzono silną korelację liniową między wynikami oznaczania SPF *in vivo* oraz *in vitro* ($r = 0,855$), co wskazuje na wysoką ogólną zgodność między tymi dwiema metodami i przemawia za stosowaniem metody *in vitro* w ramach przewidzianego zakresu zastosowania. Najsilniejszą korelację zaobserwowano w przypadku produktów o wysokim stopniu ochrony, chociaż wartości w przypadku badania *in vitro* były na ogół nieco niższe. Zastosowanie metody *in vitro* jest obecnie ograniczone do określonych form produktów (postaci galenicznych).⁷

Istotnym aspektem metodologicznym, na który należy zwrócić uwagę, jest fakt, że oznaczanie SPF metodą *in vivo* opiera się na fizjologicznym punkcie końcowym (wystąpienie rumienia), podczas gdy metoda *in vitro* mierzy parametr fizyczny (przepuszczalność promieniowania UV przez warstwę filtra przeciwsłonecznego nałożoną na podłoże).

Rysunek 2:
Produkty spełniające lub niespełniające
wymogów dotyczących obowiązkowych
ostrzeżeń, środków ostrożności oraz
oznaczeń na etykietach opakowań (n=74)



W związku z tym, składniki o działaniu przeciwzapalnym lub łagodzącym mogą zmniejszać widoczny rumień, nie zwiększając jednak rzeczywistej ochrony przed promieniowaniem UV.

OCENA RYZYKA I ŚRODKI

OCENA RYZYKA

Produkty ochrony przeciwsłonecznej mają na celu ochronę skóry przed promieniowaniem UV, a ich skuteczność zależy od dokładności informacji przekazywanych konsumentom. Nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd informacje dotyczące współczynnika SPF lub promieniowania UVA mogą spowodować, że konsumenci otrzymają niższy poziom ochrony niż oczekiwali, co może prowadzić do zwiększonej ekspozycji na promieniowanie UV.

W ramach tego działania ONR dokonały oceny ryzyka związanego z produktami niezgodnymi z wymaganiami, uwzględniając charakter stwierdzonych nieprawidłowości (np. dotyczących właściwości ochronnych produktu [SPF/UVA] lub oznakowania i ostrzeżeń) oraz skalę odstępstwa od deklarowanego poziomu ochrony. Szczególną uwagę poświęcono produktom przeznaczonym dla grup szczególnie narażonych (np. dzieci lub konsumentów o wrażliwej skórze). Produkty wykazujące znaczne odchylenia uznano za stwarzające wyższe ryzyko i poddano je odpowiednim działaniom następczym ze strony ONR.

⁷ Norma EN ISO 23675:2024 ma obecnie zastosowanie do jednofazowych preparatów przeciwsłonecznych w postaci emulsji i roztworów alkoholowych, z wyłączeniem preparatów w postaci pudrów i sztyftów.

ŚRODKI

ONR podjęły działania następcze proporcjonalne do zidentyfikowanego ryzyka. Działania naprawcze, wymagane od podmiotów gospodarczych (np. osób odpowiedzialnych), polegały najczęściej na wycofaniu produktów z obrotu, zakazie sprzedaży, zniszczeniu

produktów, wycofaniu produktów od użytkowników końcowych, ostrzeganiu konsumentów, np. za pośrednictwem portalu [Safety Gate](#), oraz podjęciu innych środków zgodnych z procedurami krajowymi i praktyką nadzoru rynku UE.⁸

WNIOSKI I ZALECENIA

WNIOSKI

Działanie dostarczyło praktycznych informacji na temat zgodności z wymaganiami dotyczącymi współczynnika SPF, ochrony przed promieniowaniem UVA oraz stosowania zwalidowanych metod oznaczania SPF w ramach nadzoru rynku.

W wyniku przeprowadzonych badań zidentyfikowano również przypadki uchybień/niezgodności wśród produktów objętych próbą, w tym sytuacje, w których rzeczywisty poziom ochrony nie odpowiadał w pełni deklarowanym właściwościom. Wyniki te potwierdzają, że skuteczny nadzór rynku oraz odpowiednie działania następcze w tym obszarze pozostają istotne.

Wyniki potwierdziły, że metoda *in vitro* oznaczania SPF wykazuje wysoką zgodność z metodą *in vivo* i zapewnia wyraźne korzyści etyczne poprzez ograniczenie konieczności prowadzenia badań z udziałem ochotników. W odniesieniu do rodzajów produktów objętych zakresem niniejszej normy metoda *in vitro* może być traktowana priorytetowo względem metody *in vivo* jako wiarygodne podejście do oznaczania współczynnika SPF.

Wyniki te uzasadniają przechodzenie na alternatywne metody badań, które nie narażają ludzi: Podczas gdy metoda *in vivo* nadal jest szeroko stosowana, postęp naukowy oraz najnowsze normy ISO wprowadziły zweryfikowane alternatywy, w tym metodę *in vitro* oraz podejścia hybrydowe.

ZALECENIA I KOMUNIKATY DLA INTERESARIUSZY

*Poniższe zalecenia odnoszą się wyłącznie do porównania oznaczania SPF metodą *in vivo* i *in vitro* ocenianej w ramach DPPP 4. Inne sprawdzone metody, takie jak HDRS, nie zostały poddane ocenie i w związku z tym wykraczają poza zakres niniejszej analizy; jednak opisane zalety metod alternatywnych mogą mieć również zastosowanie w przypadku HDRS.*

Zalecenia dla podmiotów gospodarczych (osób odpowiedzialnych)

- Norma EN ISO 23675:2024 dotycząca oznaczania SPF metodą ***in vitro*** jest **niezawodną i powtarzalną** metodą badawczą (w zakresie normy ISO).
- Zaleca się stosowanie badań metodą ***in vitro*** w **celu oznaczenia współczynnika SPF** na etapie opracowywania produktu w celu uzasadnienia deklarowanych właściwości. W przypadku, gdy badanie metodą *in vitro* wskazuje, że preparat spełnia lub przewyższa deklarowaną na etykiecie wartość SPF, przeprowadzenie badania metodą *in vivo* nie jest

⁸ Środki naprawcze to środki określone przez ONR do 29 maja 2026 r. Chociaż działania są kontynuowane po tej dacie w ramach trwającego procesu prowadzonego przez ONR, dla celów niniejszego sprawozdania ustalono datę graniczną.

wymagane z powodów etycznych. W przypadku, gdy badanie *in vitro* wskazuje, że preparat nie osiąga deklarowanego współczynnika SPF, należy podjąć odpowiednie działania przed wprowadzeniem produktu na rynek (na przykład zmienić skład, skorygować oznaczenie na etykiecie itp.).

- Jeśli w składzie produktu występuje **składnik przeciwwapalny**, należy rozważyć przeprowadzenie dodatkowego badania metodą *in vitro* w każdym przypadku, ponieważ składniki łagodzące mogą zawyżać poziom ochrony przed promieniowaniem UV *in vivo*. Należy wziąć pod uwagę, że badania *in vivo* i *in vitro* mają różne punkty końcowe (fizjologiczne i fizyczne).
- **Należy powtórzyć oznaczenie SPF** dla tego samego produktu ochrony przeciwsłonecznej w ramach **badania stabilności** (np. wpływ różnych **warunków przechowywania**, niedługo przed upływem terminu przydatności do użycia itp.), aby sprawdzić, czy deklarowany poziom ochrony nie zmienił się w czasie.
- W przypadku dostosowania lub zmiany receptury **należy ponownie przetestować** produkt z filtrem przeciwsłonecznym.
- W przypadku aktualizacji metody badawczej **należy ponownie przeprowadzić badanie** produktu, aby zapewnić jego dalszą zgodność ze zaktualizowaną metodą.
- Należy wybrać laboratorium badawcze, które przeprowadza odpowiednie **badania porównawcze** („badania międzylaboratoryjne”) w celu wiarygodnego określenia współczynnika SPF i poziomu promieniowania UVA w produktach.
- Przy oznaczaniu produktu należy uwzględnić dolną granicę przedziału ufności testu SPF, aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów.
- Przekazując wymagane dokumenty do organów, należy zapewnić wyraźny związek między raportem z badań a badanym produktem (np. poprzez zamieszczenie w raporcie identyfikatora receptury lub wykazu składników).
- Należy pamiętać, że przed wprowadzeniem produktu ochrony przeciwsłonecznej na rynek UE musi on być zgodny z rozporządzeniem UE w sprawie kosmetyków (1223/2009) oraz rozporządzeniem w sprawie oświadczeń dotyczących właściwości

kosmetyków (655/2013). Powinien on również być zgodny z zaleceniem Komisji Europejskiej w sprawie skuteczności produktów ochrony przeciwsłonecznej oraz oświadczeń dotyczących tych produktów (2006/647/WE).

Zalecenia dla konsumentów

- Narażenie na promieniowanie ultrafioletowe, w tym promieniowanie UVB i UVA, stanowi zagrożenie dla zdrowia. Oprócz **podstawowych środków ochrony przed słońcem** (cień, odzież, unikanie ekspozycji na słońce w godzinach największego nasłonecznienia) należy stosować również produkt z filtrem UV jako **dodatkową** ochronę.
- Należy wybierać produkty z filtrem o odpowiednim współczynniku SPF i ochronie przed promieniowaniem UVA, dostosowane do rodzaju skóry oraz stopnia ekspozycji na słońce.
- Należy zapoznać się z instrukcją na opakowaniu produktu ochrony przeciwsłonecznej i stosować się do niej w celu prawidłowego użycia produktu, np. w zakresie ilości preparatu, jaką należy nałożyć. Produkt z filtrem UV należy **równomiernie** nałożyć na skórę w **odpowiedniej ilości**, a w razie potrzeby **powtórzyć jego aplikację**.
- Należy zwrócić uwagę na **datę otwarcia wskazaną na opakowaniu produktu ochrony przeciwsłonecznej**, aby przestrzegać okresu przydatności po pierwszym otwarciu. Produkt należy przechowywać w chłodnym i suchym miejscu oraz unikać wystawiania go na bezpośrednie działanie promieni słonecznych. Nie należy stosować produktu, jeśli zmieni się jego wygląd (lepkość) lub zapach.
- Należy pamiętać, że opracowywanie preparatów z filtrem przeciwsłonecznym wymaga specjalistycznej wiedzy. **Nie należy przygotowywać w domu produktów z filtrem przeciwsłonecznym** (nie są to produkty do samodzielnego przygotowania), ponieważ poziom ich ochrony nie został potwierdzony, a niewystarczająca skuteczność może stanowić zagrożenie dla zdrowia.
- Filtry UV muszą zostać poddane ocenie i uzyskać zezwolenie, dlatego też zarówno filtry mineralne, jak i chemiczne są bezpieczne i skuteczne, o ile są stosowane zgodnie z przepisami UE.

Zalecenia dla organów nadzoru rynku

- Należy prowadzić nadzór rynku nad produktami ochrony przeciwsłonecznej, w tym przeprowadzać badania laboratoryjne (najlepiej *in vitro*), kontrole dokumentacji oraz weryfikację etykiet. Badania ***in silico*** stanowią odpowiednie narzędzie **przesiewowe** do przewidywania współczynnika SPF, ochrony przed promieniowaniem UVA oraz długości fali krytycznej.
- Należy wybrać laboratorium badawcze, które wykonuje odpowiednie testy porównawcze („badania międzylaboratoryjne”), aby zapewnić wiarygodne wyniki oznaczania SPF i ochrony UVA produktów.
- Należy sprawdzić, czy istnieje wyraźny związek między raportem z badań dostarczonym przez osobę odpowiedzialną a produktem (np. należy zweryfikować identyfikator receptury lub wykaz składników zawarty w raporcie).
- Należy poinformować konsumentów o korzyściach płynących ze stosowania produktów ochrony przeciwsłonecznej i ochrony przed promieniowaniem UV.

Zalecenia dla Komisji Europejskiej

- Należy uwzględnić wyniki DPPP 4 przy aktualizacji zalecenia 2006/647/WE w sprawie produktów ochrony przeciwsłonecznej:
 - Komisja Europejska powinna uwzględnić wyniki kampanii testowej JACOP2025/DPPP4 podczas **przeglądu zalecenia Komisji 2006/647/WE w sprawie skuteczności i oświadczeń dotyczących produktów ochrony przeciwsłonecznej**, zwłaszcza w odniesieniu do różnych zatwierdzonych metodologii oznaczania współczynnika SPF (EN ISO 24444, EN ISO 23675, EN ISO 23698).
 - Zaobserwowany wysoki stopień korelacji między wynikami oznaczania SPF metodą *in vivo* i *in vitro* przemawia za rozważeniem zastosowania metody *in vitro* jako wiarygodnego narzędzia do uzasadniania deklaracji dotyczących SPF.

- Należy rozważyć wprowadzenie wiążących wymogów na szczeblu UE dotyczących:
 - Powtarzania oznaczeń współczynnika SPF w miarę ewolucji normy.
 - Powtarzania oznaczeń współczynnika SPF po wprowadzeniu zmian w recepturze.
 - Powtarzania oznaczeń współczynnika SPF w ramach weryfikacji stabilności/trwałości.
- Ze względu na ograniczoną liczbę zakresów akredytacji zgodnych z normą ISO/IEC 17025, obejmujących kluczowe metody badania produktów przeciwsłonecznych (EN ISO 24444, EN ISO 23675, EN ISO 23698 i EN ISO 24443), warto wspierać opracowanie zharmonizowanych zakresów **akredytacji** lub wytycznych, które ułatwią spójne wdrażanie tych metod we wszystkich laboratoriach.
- Należy rozważyć dodanie **daty ważności** na opakowaniach produktów ochrony przeciwsłonecznej w kontekście oceny rozporządzenia w sprawie kosmetyków (WE) nr 1223/2009.
- Należy kontynuować inicjatywę JACOP w zakresie testowania produktów ochrony przeciwsłonecznej.

Zalecenia dla organów normalizacyjnych

- Rozszerzenie zakresu oznaczania SPF metodą *in vitro* (EN ISO 23675:2024) na dodatkowe preparaty oraz deklaracje dotyczące wodoodporności.
- Należy jasno opisać ograniczenia oraz właściwy sposób oznaczania SPF metodą *in vitro* (EN ISO 23675:2024) w ramach normy, aby zapewnić jej spójne stosowanie.

Część 2

CZYM JEST JACOP?

Inicjatywa JACOP ma na celu organizację Wspólnych Działań na rzecz Zgodności Produktów w krajach UE i EFTA oraz wspieranie współpracy między organami nadzoru rynku (ONR). Jej główne cele obejmują wspólne testowanie produktów, ocenę ryzyka oraz harmonizację metod prowadzenia działań. Poprzez otwarty dialog, wymianę wiedzy oraz angażowanie zewnętrznych interesariuszy projekt przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa jednolitego rynku. Kluczowe obszary obejmują ocenę ryzyka związanego z produktami, wdrażanie terminowych środków zaradczych oraz zapewnienie zgodności regulacyjnej.

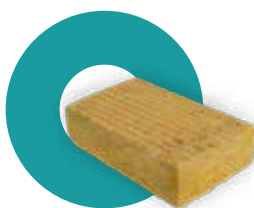
JACOP 2025 OBEJMUJE 11 DZIAŁAŃ POŚWIĘCONYCH POJEDYNCZYM PRODUKTEM Z 9 SEKTORÓW

ONR testują różne rodzaje produktów, aby ocenić ich zgodność z obowiązującymi przepisami i regulacjami, a następnie podejmują odpowiednie działania.

Produkty są wybierane i gromadzone przez organy nadzoru rynku, a następnie testowane zgodnie z ustalonym planem badań.



DPPP 1
NAWOZY



DPPP 2
**MATERIAŁY IZOLACYJNE
W PRODUKTACH
BUDOWLANYCH**



DPPP 3
**SUBSTANCJE
NIEBEZPIECZNE
W GADŻETACH**



DPPP 4
KOSMETYKI



DPPP 5
**ZABAWKI
RADIOWE**



DPPP 6
**KONSUMENCKA
ODZIEŻ TEKSTYLNA**



DPPP 7
**WINDY I ELEMENTY
BEZPIECZEŃSTWA WIND**



DPPP 8
**URZĄDZENIA
GAZOWE**



DPPP 9
**KASKI PPE
(PROFESJONALNE)**



DPPP 10
**KASKI PPE
(KONSUMENCKIE)**

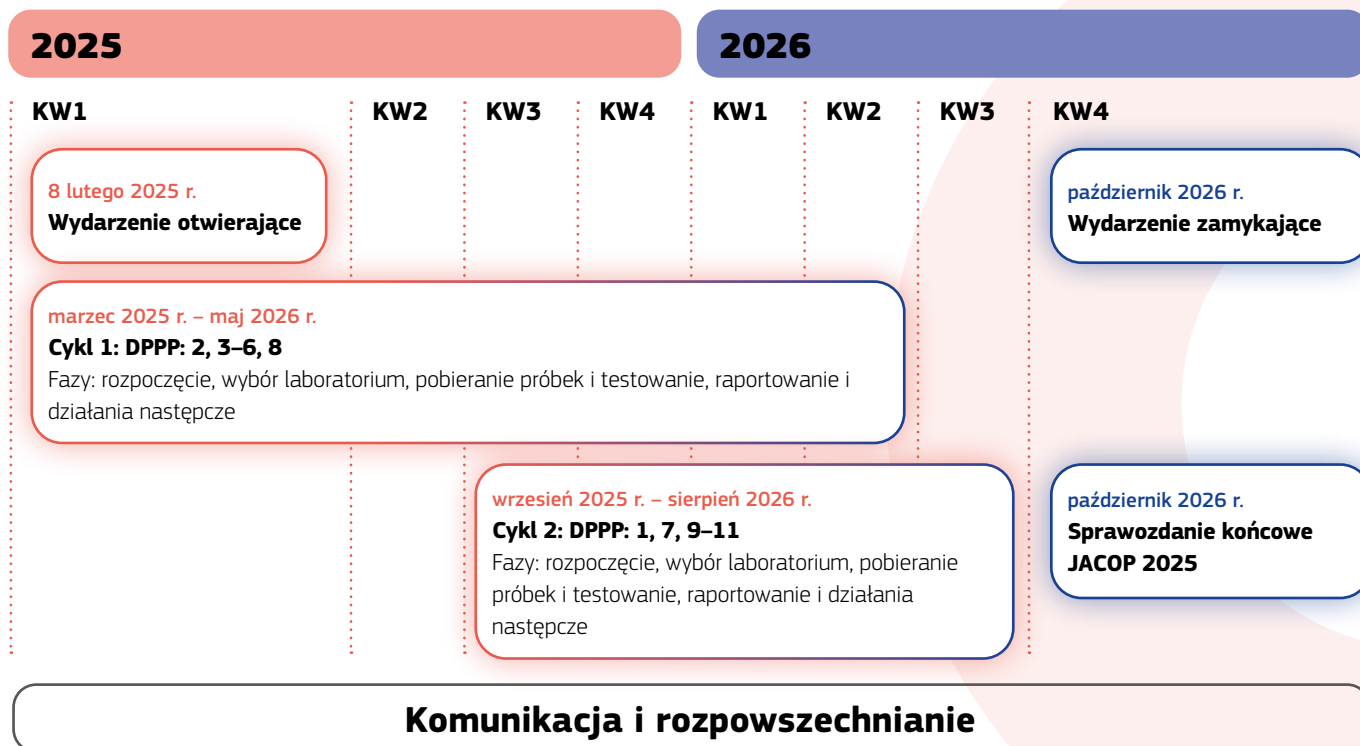


DPPP 11
**OBUWIE PPE
(PROFESJONALNE)**

ZADANIA I OBOWIĄZKI



PLAN PRACY I HARMONOGRAM



FAZY PROJEKTU



KOMUNIKACJA I ROZPOWSZECHNIANIE

Działania komunikacyjne i upowszechniające obejmują podnoszenie świadomości na temat bezpieczeństwa produktów wśród ONR, konsumentów i podmiotów gospodarczych za pośrednictwem ukierunkowanych kampanii, zaangażowania mediów i osób mających wpływ na opinię publiczną, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji na temat zgodności z przepisami.

PROCEDURA



ZASOBY KOMUNIKACYJNE

W przypadku wszystkich 11 DPPP:



Artykuł podsumowujący główne ustalenia z testów. Artykuł zawiera co najmniej 1 obraz.



Jedna ilustracja do **mediów społecznościowych** opracowana na podstawie infografiki.



Jednostronicowa infografika podsumowująca kluczowe wyniki badań.



Jedna infografika oraz jedna ilustracja do mediów społecznościowych dotyczące całego projektu JACOP 2025.

Te zasoby komunikacyjne są dostępne w 23 językach UE oraz w języku norweskim i islandzkim.

W przypadku trzech DPPP:

DPPP 4 - Kosmetyki, DPPP 8 - Urządzenia gazowe, DPPP 10 - Kaski PPE (konsumenckie)



Krótki **film** do wykorzystania w celach promocyjnych w mediach społecznościowych.

KANAŁY KOMUNIKACJI

Zasoby komunikacyjne są rozpowszechniane za pomocą:



Mediów krajowych i specjalistycznych w 27 państwach członkowskich UE.



Platform internetowych i mediów społecznościowych.



Influencerów w mediach społecznościowych.



Krajowych kanałów komunikacji organów nadzoru rynku.



Biuletynu JACOP 2025 – serii czterech wydań prezentującej postępy kampanii, kluczowe kamienie milowe i najważniejsze osiągnięcia.

Niniejszy dokument został sporządzony przez EY na zlecenie Komisji Europejskiej. Czerwiec 2026 r.

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego,
Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP (DG GROW)
Jednostka H.4 Nadzór rynku
E-mail: GROW-H4@ec.europa.eu

Umowa szczegółowa: EISMEA/2023/SC/002. Część umowy ramowej: EISMEA/2021/OP/0016

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje wynikające z ponownego wykorzystania niniejszej publikacji.

© Unia Europejska, 2026.

Polityka ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji Europejskiej jest wdrażana na podstawie decyzji Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). O ile nie zaznaczono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego uznania autorstwa i wskazania wszelkich zmian.

Wykorzystywanie lub reprodukcja materiałów, które nie podlegają prawom autorskim UE, może wymagać uzyskania zgody właścicieli praw autorskich.

Zdjęcie na okładce: © iStockphoto - gulfix

Informacje na temat Unii Europejskiej we wszystkich oficjalnych językach UE są dostępne na stronie internetowej Europa pod adresem: http://europa.eu/european-union/index_pl



**Urząd Publikacji
Unii Europejskiej**

Prawo | Dane | Publikacje

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2026

ISBN 978-92-68-41254-1
doi:10.2873/4767780